

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., a Mgr. Michaely Bejčkové v právní věci **žalobkyně: Soukromé gymnázium a Střední zdravotnická škola Havířov, s.r.o.**, se sídlem Karolíny Světlé 1393/5, Havířov-Podlesí, zast. Mgr. Václavem Žaludem, advokátem se sídlem Platnéřská 191/4, Praha 1, proti **žalované: 1) Okresní správa sociálního zabezpečení Karviná**, se sídlem nám. Budovatelů 1333/31, Karviná, **2) Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, adresa pro doručování: Česká správa sociálního zabezpečení – pracoviště Ostrava, se sídlem Zelená 3158/34a, Ostrava, o žalobě proti nezákonnému zásahu, v řízení o kasační stížnosti Vyšší odborné školy DAKOL a Střední školy DAKOL, o.p.s., se sídlem Petrovice u Karviné č. 570, zast. JUDr. Sylvou Totkovou Kolderovou, advokátkou se sídlem Pavlova 8, Havířov-Město, proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 21. 7. 2015, č. j. 78 A 2/2014 - 30,

t a k t o :

Kasační stížnosti **s e** odkladný účinek **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

[1] Vyšší odborná škola DAKOL a Střední škola DAKOL, o.p.s. (dále jen „stěžovatel“), podala kasační stížnost proti shora označenému rozsudku Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“).

[2] Zároveň podala návrh, aby její kasační stížnosti byl přiznán odkladný účinek, který odůvodnila tím, že výkon napadeného rozsudku spočívající v obnovení stavu před tvrzeným nezákonným zásahem by vedl k dalším soudním řízením, ke zvyšování nákladů řízení a zbytečnému zatěžování soudů. Napadeným rozsudkem bylo žalovaným 1) a 2) uloženo, aby uvedly stav svých evidencí do podoby před nezákonným zásahem, tj. aby zde uvedly stěžovatele jako zaměstnavatele dotčených zaměstnanců. Bude-li tento krok učiněn, jsou o tom žalované 1) a 2) povinny informovat stěžovatele, čímž se opětovně otevírá prostor pro správní žalobu proti tomuto zásahu z důvodů, které stěžovatel vylíčil ve své kasační stížnosti. Stěžovatel by tak byl nucen vést dvojí řízení se shodným obsahem námitek, shodnými tvrzeními a shodnou důkazní situací. Vynakládal by tak další náklady na právní zastoupení a soudní poplatky.

[3] Dále stěžovatel ve svém návrhu zmínil, že stav nejistoty trvá pro všechny strany od roku 2010. Přiznáním odkladného účinku by se případná nejistota prodloužila jen o nepatrný časový úsek. Rovněž poukázal na to, že před Okresním soudem v Karviné je pod sp. zn. 27 C 450/2014 evidována žaloba na určení, zda došlo k přechodu práv a povinností z pracovněprávních vztahů. Účastníky řízení před okresním soudem jsou stěžovatel a Soukromé gymnázium a Střední zdravotnická škola Havířov, s.r.o. V souvislosti s jednáním před okresním soudem stěžovatel nejprve uvedl, že hrozí, že soudy budou vycházet z posouzení předběžné otázky přechodu práv a povinností zaměstnavatele, jak ji posoudil krajský soud v napadeném rozsudku. To by mělo vliv

na navazující spory, které jsou závislé na posouzení téže otázky přechodu práv. Posléze však v dalším podání zaslaném Nejvyššímu správnímu soudu svou argumentaci pozměnil, když uvedl, že krajský soud v napadeném rozsudku nerozhodoval ve věci samé o přechodu práv a povinností zaměstnavatele, ale tuto otázku si posoudil jako otázku předběžnou. Okresní soud v Karviné je pak dle stěžovatele oprávněn posoudit si tuto otázku jinak a lze tak předpokládat jiné rozhodnutí soudu, které bude důvodem pro obnovu řízení v rámci správního soudnictví.

[4] V závěru svého návrhu na přiznání odkladného účinku stěžovatel uvedl, že přiznání odkladného účinku není v rozporu s důležitým veřejným zájmem, když v souvislosti se zápisem, který má být proveden, nejsou spojeny žádné závazky či jiná plnění dotčených stran či platby na sociální a zdravotní pojištění ve prospěch žalovaných.

[5] Žalovaná 1) ve svém vyjádření uvedla, že podnětem, který vyústil v zásah správního orgánu, jenž byl předmětem žaloby, byla rozporná tvrzení a předložení dokladů ze strany pojištěnců. V průběhu prověřování rozhodných skutečností žalovaná 1) jednala se všemi zúčastněnými stranami, tj. i se stěžovatelem. V době jednání krajského soudu nebyla žalovaná 1) známa skutečnost, že přechod práv a povinností zaměstnavatele řeší Okresní soud v Karviné. Tato skutečnost však byla známa žalobci v řízení před krajským soudem, který o tom měl soud informovat.

[6] Žalovaná 2) uvedla, že podstata sporu spočívá ve vyřešení otázky, zda došlo či nedošlo k přechodu práv a povinností z pracovněprávních vztahů. Domnívá se, že přiznání odkladného účinku bude mít vliv přinejmenším na případný vznik navazujících sporů a úpravu právních vztahů v těchto sporech. Zároveň žalovaná 2) zastává názor, že nepřiznání odkladného účinku by mohlo vést ke vzniku dalších soudních řízení a k opakovaným zásahům do vedení registru, což nelze považovat za účelné.

[7] Žalobce uvedl, že stěžovatel nebyl účastníkem řízení o žalobě před krajským soudem a z povahy věci nemohl být ani osobou zúčastněnou na řízení. Na základě těchto skutečností navrhl, aby kasační stížnosti odkladný účinek přiznán nebyl.

[8] Stěžovatel ve svém následném vyjádření poznamenal, že má za to, že žalovaná 1) i žalovaná 2) podporují návrh na přiznání odkladného účinku.

[9] Nejvyšší správní soud zhodnotil návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti a dospěl k závěru, že nejsou podmínky pro to, aby mu bylo vyhověno.

[10] Dle § 107 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), kasační stížnost nemá odkladný účinek, Nejvyšší správní soud jej však může na návrh přiznat. O návrhu pak rozhoduje přiměřeně dle § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. Dle § 73 odst. 2 s. ř. s. platí: „*Soud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přiznává žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.*“

[11] Úkolem navrhovatele je vylíčit a doložit, jakou újmu by mu přinesl výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí, vůči němuž žádá přiznání odkladného účinku. Nejvyšší správní soud není povinen a ani oprávněn za navrhovatele cokoli v daném smyslu dovozovat či dohledávat, ale posuzuje pouze, zda navrhovatelem tvrzená újma naplňuje požadavky citovaného § 73 odst. 2 s. ř. s.

pokračování

[12] Stěžovatel sám uvedl, že „*v souvislosti se zápisem, jenž má být proveden, nejsou spojeny žádné závazky, či jiná plnění dotčených stran, či platby na sociální a zdravotní pojištění ve prospěch žalovaných 1) a 2).*“ V daném ohledu tak stěžovatel nespatřuje žádnou újmu, kterou by mu mohl způsobit výkon nebo jiné právní následky napadeného rozsudku.

[13] Újmu stěžovatel spojoval s tím, že před Okresním soudem v Karviné se projednává pod sp. zn. 27 C 450/2014 žaloba na určení, zda došlo k přechodu práv a povinností. Stěžovatel na základě průběhu jednání ze dne 24. 3. 2015 před Okresním soudem v Karviné dovozuje, že tento soud si otázku přechodu práv a povinností z pracovněprávních vztahů, kterou řeší jako věc samu, posoudí odlišně od krajského soudu, který danou otázku posuzoval jako předběžnou otázku. To by dle stěžovatele byl důvod pro obnovu řízení, které bylo před krajským soudem skončeno napadeným rozsudkem.

[14] Nejvyšší správní soud uvádí, že to, zda dojde či nedojde k naplnění podmínek pro obnovu řízení zakončeného napadeným rozsudkem, nelze ovlivnit přiznáním či nepřiznáním odkladného účinku kasační stížnosti směřující proti takovému rozsudku. Tyto podmínky zde buď dány jsou, nebo nejsou, odkladný účinek na jejich nastoupení či nenastoupení nic nemění. Navíc ze samotné skutečnosti, že jsou zde dány podmínky pro obnovu řízení, automaticky nevyplývá újma pro stěžovatele.

[15] Pro úplnost zdejší soud zmiňuje, že stěžovatel ve vztahu k řízení před Okresním soudem v Karviné zmiňoval rovněž, že hrozí, že soudy budou vycházet z posouzení předběžné otázky přechodu práv a povinností zaměstnavatele, jak ji posoudil krajský soud v napadeném rozsudku. Ani v daném ohledu nelze spatřovat újmu ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s., a to z důvodů, které následně stěžovatel uvedl ve svém podání ze dne 12. 8. 2015, jímž opravoval chyby v původním odůvodnění návrhu na odkladný účinek. Tyto důvody souvisí s tím, jakým rozhodnutím o předběžné otázce jsou soudy vázány.

[16] Krajský soud v napadeném rozsudku posuzoval jako předběžnou otázku to, zda došlo k přechodu práv a povinností z pracovněprávních vztahů (viz bod [14] napadeného rozsudku), tuto otázku neřešil ve výroku rozhodnutí a ani tak činit nemohl, jelikož ve věci samé rozhodoval o nezákonném zásahu. Řešení předběžné otázky tak našlo odraz pouze v odůvodnění napadeného rozsudku. Dle § 135 odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), které se týká předběžných otázek, je uvedeno: „*Jinak otázky, o nichž přísluší rozhodnout jinému orgánu, může soud posoudit sám. Bylo-li však o takové otázce vydáno příslušným orgánem rozhodnutí, soud z něho vychází.*“ Výkladem tohoto ustanovení se zabýval Nejvyšší soud, který konstatoval: „*Nelze se však ztotožnit s právním závěrem, že soud je vázán i posouzením předběžné otázky pouze v odůvodnění rozhodnutí, aniž by posouzení této otázky bylo přímo předmětem sporu. Podle ustanovení § 159a odst. 1 a 4 o. s. ř. [obdobně i § 54 odst. 6 s. ř. s., pozn. NSS] je závazující pro účastníky řízení a pro všechny orgány pouze výrok pravomocného rozsudku. Aby bylo závazné řešení předběžné otázky pro další spory, musela by tedy být tato předběžná otázka řešena přímo ve výroku rozhodnutí (např. v rozhodnutí podle § 80 písm. c) o. s. ř.).*“ (viz rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 23. 6. 2009, sp. zn. 23 Cdo 1961/2009, dostupný z www.nsoud.cz, obdobně též rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 12. 3. 2013, sp. zn. 32 Cdo 4004/2011, na který poukázal stěžovatel).

[17] Pro nynější věc má právě uvedené ten význam, že Okresní soud v Karviné není vázán tím, jak krajský soud posoudil předběžnou otázku přechodu práv a povinností z pracovněprávních vztahů. Napadený rozsudek krajského soudu může mít význam pouze z hlediska přesvědčivosti argumentace ve vztahu k předběžné otázce, kterou tento soud posuzoval. Na přesvědčivosti argumentace odkladný účinek nic nemění a jinak není Okresní soud v Karviné napadeným rozsudkem vázán z důvodů uvedených shora v bodě [16]. Ve vztahu

k posouzení předběžné otázky krajským soudem proto nelze spatřovat újmu ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s.

[18] Stěžovatel pro sebe spatřoval újmu dále v tom, že pokud by se žalované řídily napadeným rozsudkem, došlo by dle jeho názoru k tomu, že by byl evidován jako zaměstnavatel dotčených zaměstnanců, čímž by se mu otevřel prostor pro správní žalobu. Újmu spojoval s nutností vedení dvou řízení se shodným obsahem námitek a s nutností vynakládat náklady za právní zastoupení a soudní poplatky.

[19] K tomu Nejvyšší správní soud uvádí, že újma, která odůvodňuje přiznání odkladného účinku, musí dosahovat určité intenzity. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v daném ohledu v usnesení ze dne 1. 7. 2015, č. j. 10 Ads 99/2014 - 58, které je dostupné z www.nssoud.cz, poukázal na „znak institutu odkladného účinku, a sice že jde o institut výjimečný, který nemá být v řízeních před správními soudy pravidlem. Měl-li by pravidlem být, nestanovil by zákonodárce jako základní pravidlo, že kasační stížnost odkladný účinek nemá. Pojetí odkladného účinku jako výjimky z pravidla tedy znamená, že újma, která má brožit žadateli o jeho přiznání, nesmí být vzhledem k jeho poměrům bagatelní, nýbrž naopak významná, taková, která opravňuje, aby v jeho konkrétním případě pravidlo, že kasační stížnost odkladný účinek nemá mít, nebylo výjimečně uplatněno (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 5. 2014, č. j. 6 Afs 73/2014 - 56).“

[20] Stěžovatel přitom újmu pro sebe nedovozuje z důsledků, které by pro něj měla skutečnost, že bude veden v registru zaměstnavatelů jako zaměstnavatel dotčených pracovníků. Jeho vyjádření citované v bodě [12] shora by naopak napovídalo tomu, že zápisu nepřikládá velké účinky. Stěžovatel tak újmu spatřuje jen v nákladech spojených se soudní obranou proti zásahu, u nějž samotného však nepředkládá tvrzení, jak by se jej dotknul. V takovém případě Nejvyšší správní soud nespatřuje v tvrzené újmě ani tu prahovou intenzitu zásahu, kterou citované usnesení rozšířeného senátu obecně požaduje pro přiznání odkladného účinku. Stručně pak lze poznamenat, že v případě úspěšného bránění subjektivního práva před soudem hradí náklady řízení protistrana (§ 60 odst. 1 s. ř. s.), což zabraňuje tomu, aby vznikla úspěšnému žalobci finanční újma pro vedení sporu. Pro případ neúspěšného bránění práva nese procesně neúspěšný žalobce své náklady, nicméně ve standardních případech není ve správním soudnictví povinen nést náklady soudního řízení správního orgánu, které nepřekračují jeho běžnou úřední činnost, do níž patří i hájení svých rozhodnutí a svého postupu před správními soudy. Nutnost hradit své náklady soudního řízení v případě neúspěšného vedení sporu Nejvyšší správní soud nepovažuje za újmu, která by sama o sobě odůvodňovala přiznání odkladného účinku.

[21] Ze všech výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud shledal, že nebyly splněny podmínky pro přiznání odkladného účinku, proto jej kasační stížnosti nepřiznal. Vhodné je pak zdůraznit, že rozhodnutí o odkladném účinku žádným způsobem nepředjímá výsledek řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. září 2015

JUDr. Radan Malík
předseda senátu